

OBSAH

Předmluva	9
A) OBECNÁ ČÁST	11
A1 VYŠETŘOVACÍ POSTUPY V NEUROCHIRURGII	
(<i>L. Navrátil</i>)	13
A2 ZOBRAZOVACÍ METODY (<i>L. Navrátil</i>)	18
A2.1 Prostý rentgenový snímek	18
A2.2 CT vyšetření	20
A2.3 Angiografie	21
A2.4 Magnetická rezonance	21
A2.5 Ultrazvukové vyšetření	23
A2.6 Pozitronová emisní tomografie	23
A3 FUNKČNÍ VYŠETŘOVACÍ METODIKY V NEUROCHIRURGII	
(<i>I. Holečková</i>)	25
A3.1 Elektrofyziologické metodiky	25
A3.1.1 Elektromyografie	25
A3.1.2 Exogenní evokované potenciály	26
A3.1.3 Endogenní evokované potenciály	26
A3.1.4 Elektroencefalografie	27
A3.2 Ostatní funkční metodiky	27
A3.2.1 Funkční magnetická rezonance	27
A3.2.2 Wada test	27
A4 NITROLEBEČNÍ HYPERTENZE (<i>L. Navrátil</i>)	29
A4.1 Normální a patologické hodnoty nitrolebečního tlaku	29
A4.2 Klinický obraz	29
A4.3 Patofyziologie nitrolebeční hypertenze	30

A4.4	Otok mozku	35
A4.5	Měření nitrolebečního tlaku	37
A5 SMRT MOZKU (I. Holečková)		38
A5.1	Klinické vyšetření	38
A5.2	Potvrzující testy	39
A6 NEUROINTENZIVNÍ PÉČE (P. Lavička, L. Navrátil)		40
A6.1	Základní principy léčby na JIP	40
A6.1.1	Ventilační a respirační funkce	40
A6.1.2	Kardiovaskulární systém	41
A6.1.3	Laboratorní hodnoty	42
A6.1.4	Teplota	43
A6.1.5	Cerebrovaskulární patofyziologie a monitorace	43
A6.1.6	Výživa	44
A6.1.7	Neurorehabilitace a následná péče	44
A6.2	Shrnutí péče o neurochirurgické pacienty	44
A7 ANESTEZIE V NEUROCHIRURGII (V. Runt, L. Navrátil)		46
A8 NEUROCHIRURGICKÉ OPERAČNÍ VÝKONY (V. Runt)		48
A8.1	Vybavení operačního sálu	48
A8.2	Operační přístupy	49
A8.2.1	Trepanace	49
A8.2.2	Kraniotomie	49
A8.2.3	Dekompresivní kraniektomie	50
A8.2.4	Kranioplastika	50
A8.2.5	Operační přístup k páteři	50
A8.3	Terminologie operačních výkonů	51
B) SPECIÁLNÍ NEUROCHIRURGIE		53
B1 VROZENÉ VÝVOJOVÉ VADY CNS A KRANIA (P. Vacek)		55
B1.1	Poznámky z ontogeneze CNS	55
B1.2	Výskyt a dělení	55
B1.3	Meningokély	56
B1.4	Meningomyelokély	57
B1.5	Encefalokély	59
B1.6	Chiariho malformace	59
B1.7	Bazilární imprese a platybazie	60
B1.8	Kraniosynostózy	61

B1.9	Cystické vady CNS	64
B1.10	Hydrocefalus	65
B1.10.1	Hydrodynamika mozkomíšního moku	65
B1.10.2	Klasifikace hydrocefalu.....	65
B1.10.3	Příznaky hydrocefalu	66
B1.10.4	Diagnostika hydrocefalu	66
B1.10.5	Terapie hydrocefalu	67
B1.10.6	Normotenzní hydrocefalus.....	69
B2	KRANIOCEREBRÁLNÍ PORANĚNÍ (<i>L. Navrátil</i>)	70
B2.1	Epidemiologie poranění mozku	70
B2.2	Patofyziologie poranění mozku	70
B2.2.1	Primární poranění mozku	71
B2.2.2	Sekundární poranění mozku	72
B2.2.3	Nitrolebeční hypertenze	73
B2.3	Typy kraniocerebrálních poranění	74
B2.3.1	Poranění měkkých tkání	75
B2.3.2	Frakturny kalvy (konvexity)	75
B2.3.3	Frakturny báze lebeční	76
B2.3.4	Epidurální hematom	81
B2.3.5	Subdurální hematom	83
B2.3.5.1	<i>Akutní subdurální hematom .....</i>	83
B2.3.5.2	<i>Chronický subdurální hematom .....</i>	85
B2.3.6	Kontuze mozku	87
B2.3.7	Penetrující poranění mozku	89
B2.4	Diagnostika a léčba poranění mozku – tabelární shrnutí	91
B3	CÉVNÍ NEUROCHIRURGIE (<i>J. Mraček</i>)	93
B3.1	Ischemická cévní mozková příhoda	93
B3.1.1	Karotická endarterektomie	95
B3.1.2	Extra-intrakraniální anastomóza	96
B3.1.3	Operační výkony pro expanzivní malacie	96
B3.2	Hemoragická cévní mozková příhoda	97
B3.2.1	Intracerebrální krvácení	97
B3.3	Subarachnoidální krvácení	98
B3.3.1	Subarachnoidální krvácení při ruptuře mozkového aneuryzmatu	98
B3.2	Doprovodné jevy SAK	101
B3.3	Arteriovenózní malformace	101
B3.4	Kavernom	103

B4 ONKONEUROCHIRURGIE (J. Mraček)	104
B4.1 Klinické projevy nitrolebečních nádorů	104
B4.2 Diagnostika nitrolebečních nádorů	104
B4.3 Klasifikace nitrolebečních nádorů	104
B4.3.1 Astrocytomy (gliomy)	105
B4.3.2 Oligodendrogiomy	107
B4.3.3 Ependymomy	108
B4.3.4 Primární mozkový lymfom	108
B4.3.5 Meningeomy	109
B4.3.6 Nádory selární krajiny	110
B4.3.6.1 <i>Adenom hypofýzy</i>	110
B4.3.6.2 <i>Kraniosaryngeom</i>	112
B4.3.7 Vestibulární schwannom	113
B4.3.8 Nádory pineální oblasti	114
B4.3.9 Meduloblastom	115
B4.3.10 Intrakraniální metastázy	115
B4.4 Obecné indikace operace maligních mozkových nádorů	116
B4.5 Současně možnosti neurochirurgické terapie mozkových nádorů	117
B5 INFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ V NEUROCHIRURGII (V. Runt)	119
B5.1 Osteomyelitis lebky	119
B5.2 Hnisavá meningitida	119
B5.3 Mozkový absces	120
B5.4 Subdurální empyém	121
B5.5 Spondylodiscitis a spinální epidurální absces	121
B6 FUNKČNÍ NEUROCHIRURGIE (L. Navrátil)	123
B6.1 Chirurgická léčba epilepsie	123
B6.2 Bolest	124
B6.2.1 Destruktivní chirurgické techniky	124
B6.2.2 Neuromodulační techniky	125
B6.2.3 Neuralgie trigeminu	126
B6.2.4 Další neurovaskulární kompresivní syndromy	127
B6.3 Chirurgická léčba spasticity	127
B6.4 Chirurgická léčba Parkinsonovy choroby	127
B7 DEGENERATIVNÍ ONEMOCNĚNÍ PÁTEŘE	128
B7.1 Hernie disku (D. Bludovský)	128
B7.1.1 Radikulární léze	129
B7.1.2 Myelopatie	129

B7.1.3	Syndrom cauda equina	130
B7.1.4	Chirurgická léčba	131
B7.2	Stenóza páteřního kanálu (D. Bludovský)	132
B7.3	Spondylolistéza (D. Bludovský)	133
B7.4	Failed back surgery syndrom (L. Navrátil)	134
B8	PORANĚNÍ PÁTEŘE A MÍCHY (S. Židek)	135
B8.1	Diagnostika	135
B8.2	Klinický obraz pacientů s poraněním míchy	135
B8.3	Nekompletní léze míšní	137
B8.4	Grafická vyšetření	137
B8.5	Terapie	139
B8.6	Technika spondylochirurgických operací	139
B8.7	Péče o nemocné s poraněním páteře a míchy v ČR	142
B9	SPINÁLNÍ NÁDORY (S. Židek)	143
B9.1	Extradurální nádory	143
B9.2	Intradurální extramedulární nádory	144
B9.2.1	Meningeom	144
B9.2.2	Neurinom	145
B9.3	Intrameduální nádory	146
B10	ONEMOCNĚNÍ PERIFERNÍCH NERVŮ (L. Navrátil)	147
B10.1	Anatomie	147
B10.2	Patofyziologie poranění nervu	147
B10.3	Operační technika	149
B10.4	Indikace chirurgické léčby	151
B10.4.1	Otevřená poranění	151
B10.4.2	Zavřená poranění	152
B10.5	Úžinové syndromy	152
B10.5.1	Syndrom karpálního tunelu	153
B10.5.2	Syndrom kubitálního sulku	154
Zkratky	.....	155
Rejstřík	.....	157
Rychlá orientace (L. Navrátil)	.....	164